

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodnicząca	SSA Alina Kamińska
Sędziowie	SSA Leszek Kulik SSA Piotr Sławomir Niedzielak (spr.)
Protokolant	Monika Zuzga

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku – Anny Malczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2014 r.

sprawy:

T. J. s. D. oskarżonego z art. 281 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 2 kk; 280 § 2 kk w zb. z art. 275 §1 kk w zb. z art 13 § 1 w zw. z art. 280 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk; art. 245 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

K. N. oskarżonego z art. 280 § 2 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 §2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego T. J.

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 19 lutego 2014 r. sygn. akt II K 46/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla orzeczenie o karze łącznej w odniesieniu do oskarżonego T. J.,
2. uniewinnia oskarżonego T. J. od popełnienia czynu przypisanego mu w pkt IV części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku i kosztami procesu w tej części obciąża Skarb Państwa,
3. eliminuje z opisu czynu przypisanego oskarżonemu T. J. w pkt II części dyspozytywnej wyroku sformułowanie „w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru”, a ponadto z kwalifikacji prawnej i podstawy wymiaru kary za ten czyn – art. 12 kk,
4. w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu T. J. w pkt III części dyspozytywnej wyroku eliminuje z jego opisu sformułowanie od wyrazów „a następnie stosując groźbę zamachu...” do wyrazów „... z uwagi na interwencję osób trzecich”, a ponadto z jego kwalifikacji prawnej i podstawy skazania art. 13 § 1 kk w zw. 280 § 2 kk,

5. na mocy art. 85 kk i 86 § 1 kk wymierza oskarżonemu T. J. karę łączną 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

6. uniewinnia oskarżonego K. N. od popełnienia czynu przypisanego mu w pkt VI części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku i kosztami procesu w tej części obciąża Skarb Państwa;

II. w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. I. S. oraz adw. J. S. kwoty po 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, w tym 138 (sto trzydzieści osiem) złotych podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonych przed sądem odwoławczym oraz 300,89 (trzysta złotych i osiemdziesiąt dziewięć groszy) na rzecz adw. I. S. tytułem zwrotu kosztów dojazdu;

IV. zwalnia oskarżonego T. J. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

T. J. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 14.09.2012r. w S. na posesji należącej do H. i W. małż. J., usytuowanej przy ul. (...), działając z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia swego ojca D. J., usiłował uderzyć w/wym. pokrzywdzonego młotkiem dekarским o długości 25 cm, w okolice głowy, lecz zamiaru swego nie zrealizował z uwagi na interwencję W. J., który chwytając T. J. za ramiona odciągnął go od pokrzywdzonego, uniemożliwiając mu w ten sposób zadanie ciosu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazany wyrokiem SR w Sejnach z dnia 13.09.2005r. (sygn. akt II K (...)) w warunkach art. 64 § 1 kk, za czyn z art. 280 § 1 kk i inne oraz wyrokiem SR w Sejnach II Wydziału Karnego z dnia 17.06.2005r. (sygn. akt II K (...)) w warunkach art. 64 § 1 kk za czyn z art. 284 § 2 kk i po odbyciu łącznie co najmniej 1 roku kary pozbawienia wolności oraz w ciągu 5 lat po odbyciu ostatniej kary pozbawienia wolności, tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk;

II. w dniu 23 września 2012r. w S. na ul. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu utrzymania w posiadaniu zabranych uprzednio P. M. rzeczy w postaci: pieniędzy w kwocie 30 zł oraz Ł. G. w postaci pieniędzy w kwocie 17 zł, bezpośrednio po dokonaniu w/wym. czynów, użył przemocy wobec w/wym. osób, polegającej na uderzeniu Ł. G. ręką w klatkę piersiową i złapaniu w/wym. za gardło a wobec P. M. polegającej na kopnięciu w/wym. w okolice krocza i uderzeniu w brzuch oraz kierował pod adresem w/wym. pokrzywdzonych groźby pobicia i pozbawienia wolności, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym wyrokiem SR w Sejnach z dnia 13.09.2005r. (sygn. akt II K (...)) w warunkach art. 64 § 1 kk oraz wyrokiem SR w Sejnach II Wydział Karny z dnia 17.06.2005r. (sygn. akt II K (...)) w warunkach art. 64 § 1 kk i po odbyciu łącznie co najmniej 1 roku kary pozbawienia wolności oraz w ciągu 5 lat po odbyciu ostatniej kary, tj. o czyn z art. 281 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 2 kk;

III. w dniu 22.10.2012r. ok. godz. 19.00 na ul. (...) w S., działając wspólnie i w porozumieniu z K. N. w obecności małoletnich K. D. lat 17, T. M. lat 17, używając przemocy wobec małoletniego M. P. lat 16, polegającej na uderzeniu w/wym. pokrzywdzonego rękami w klatkę piersiową, głowę oraz kopnięciu go kolanem w brzuch, posługując się nożem typu „scyzoryk”, który przyłożył małoletniemu M. P. do szyi, oraz wykręcając mu ręce, czym wywołał u pozostałych pokrzywdzonych poczucie zagrożenia natychmiastowym użyciem przemocy wobec nich, dokonał zaboru celem przywłaszczenia mienia w postaci portfela wraz z zawartością pieniędzy w kwocie 20 zł i telefonu komórkowego m-ki (...) o wartości 70 zł na szkodę małoletniego K. D., od T. M. dokonał zaboru celem przywłaszczenia portfela wraz z zawartością tymczasowego dowodu osobistego o nr (...) i telefonu komórkowego m-ki (...) o wartości 110 zł na szkodę w/wym., od małoletniego M. P. dokonał zaboru celem przywłaszczenia telefonu komórkowego m-ki (...) o wartości 250 zł na szkodę w/wym., a następnie stosując groźbę zamachu na życie i zdrowie małoletniego K. D. oraz M. P. zabrał K. D. celem przywłaszczenia kwotę 50 zł, a od M. P. usiłował zabrać celem przywłaszczenia kwotę 100 zł, lecz zamiaru swego nie urzeczywistnił z uwagi na interwencję osób trzecich przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio

skazany wyrokiem SR w Sejnach z dnia 13.09.2005r. (sygn. akt II K (...)) w warunkach art. 64 § 1 kk za czyn z art. 280 § 1 kk i inne oraz wyrokiem SR w Sejnach II Wydział Karny z dnia 17.06.2005r. (sygn. akt II K (...)) w warunkach art. 64 § 1 kk za czyn z art. 284 § 2 kk i po odbyciu łącznie co najmniej 1 roku kary pozbawienia wolności oraz w ciągu 5 lat po odbyciu ostatniej kary, tj. o czyn z art. 280 § 2 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk;

IV. w dniu 22.10.2012r. ok. godz. 22 min 30 w S. używał groźby bezprawnej uszkodzenia ciała lub pozbawienia życia w celu wywarcia wpływu na P. M., aby w/wym. odwołał złożone uprzednio zeznania w charakterze świadka, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazany za przestępstwo umyślne popełnione z użyciem groźby na karę pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary, tj. o czyn z art. 245 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

K. N. został oskarżony o to, że w dniu 22.10.2012r. ok. godz. 19:00 na ul. (...) w S., działając wspólnie i w porozumieniu z T. J. w obecności małoletnich K. D. lat 17, T. M. lat 17, używając przemocy wobec małoletniego M. P. lat 16 polegającej na uderzeniu w/wym. pokrzywdzonego przez T. J. rękami w klatkę piersiową, głowę oraz kopnięcia go przez T. J. w brzuch, gdzie T. J. posługując się nożem typu „scyzoryk”, który przyłożył małoletniemu M. P. do szyi oraz wykręcał mu ręce, co wywołało u pozostałych pokrzywdzonych poczucie zagrożenia natychmiastowym użyciem wobec nich przemocy, dokonał zaboru celem przywłaszczenia mienia w postaci: portfela wraz z zawartością pieniędzy w kwocie 20 zł i telefonu komórkowego m-ki (...) o wartości 70 zł na szkodę K. D., portfela wraz z zawartością tymczasowego dowodu osobistego o nr. (...) i telefonu komórkowego m-ki (...) o wartości 110 zł na szkodę T. M., zaboru celem przywłaszczenia telefonu komórkowego m-ki (...) o wartości 250 zł na szkodę M. P., a następnie stosując groźbę zamachu na życie i zdrowie małoletniego K. D., M. P. zabrał K. D. celem przywłaszczenia kwotę 50 zł a od M. P. usiłował dokonać zaboru celem przywłaszczenia kwoty 100 zł, lecz zamiaru swego nie urzeczywistnił z uwagi na interwencję osób trzecich, tj. o czyn z art. 280 § 2 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2014 r., sygn. akt II K 46/13 Sąd Okręgowy w Suwałkach:

I. oskarżonego T. J. uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu z pkt I aktu oskarżenia;

II. oskarżonego T. J. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt II aktu oskarżenia i za to na mocy art. 281 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 2 kk wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności;

III. oskarżonego T. J. uznał za winnego czynu opisanego w pkt III aktu oskarżenia z tym, że ustalił, iż czynu tego dokonał sam i zakwalifikował go z art. 280 § 2 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk i za to na podstawie powyższych przepisów skazał go, zaś na podstawie art. 280 § 2 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 64 § 2 kk wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności;

IV. oskarżonego T. J. uznał za winnego czynu opisanego w pkt IV aktu oskarżenia i za to na podstawie art. 245 kk w zw. z art. 64 § 1 kk skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności;

V. na mocy art. 85 kk art. 86 § 1 kk połączył wymierzone oskarżonemu T. J. kary pozbawienia wolności i wymierzył karę łączną w wymiarze 5 lat pozbawienia wolności;

VI. oskarżonego K. N. uznał za winnego tego, że w dniu 22.10.2012r. około godz. 19:00 na ul. (...) w S. po dokonanych przez T. J. rozboju na osobach małoletnich K. D. lat 17, T. M. lat 17, M. P. lat 16, przyjął na przechowanie telefon komórkowy marki (...) o wartości 250 zł działając na szkodę M. P., tj. wykroczenia z art. 122 § 1 kw i za to na podstawie art. 122 § 1 kw wymierzył mu karę grzywny w wysokości 500 złotych;

VII. na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego T. J. obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz:

a. Ł. G. kwoty 17 złotych,

- b. P. M. kwoty 30 złotych,
- c. K. D. kwoty 70 złotych,
- d. T. M. kwoty 110 złotych,
- e. M. P. kwoty 100 złotych;

VIII. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej wobec oskarżonego T. J. kary pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 23.10.2012r. do dnia 30.11.2012r., od dnia 27.02.2013r. do dnia 25.03.2013r. oraz od dnia 27.03.2013r. do dnia 29.03.2013r., przyjmując jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności za równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

IX. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. J. S. kwotę 1.623,60 złotych brutto tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu;

X. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. I. S. kwotę 2.140 złotych brutto tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu;

XI. zwolnił obu oskarżonych od opłaty i kosztów sądowych w całości, zaś w części uniewinniającej kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Od wyroku tego wnieśli apelacje prokurator i obrońca oskarżonego T. J..

Prokurator, na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk oraz art. 444 kpk, zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść obu oskarżonych. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 1 i 2 kpk zarzucił orzeczeniu:

l) obrazę prawa materialnego a mianowicie art. 291 § 1 kk, poprzez jego niezastosowanie i skazanie K. N. za czyn z art. 122 § 1 kodeksu wykroczeń, podczas gdy z ustalonego przez Sad stanu faktycznego w sprawie wynika, iż oskarżony K. N. w dniu 22.10.2012 roku w S. na ul. (...), po dokonanych przez T. J. w obecności oskarżonego K. N. rozboju na osobach małoletnich K. D., lat 17, T. M. lat 17, M. P. lat 16, przyjął na przechowanie telefon komórkowy m-ki (...) o wartości 250 zł, mając pełną świadomość co do tego, iż telefon ten pochodzi z przestępstwa, a więc tym samym zachowaniem swoim wypełnił znamiona czynu z art. 291 § 1 kk;

2) obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie:

- art. 7 kpk poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, wyrażającej się nieuwzględnieniem przy ich ocenie zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co skutkowało błędnym ustaleniem stanu faktycznego w sprawie i w konsekwencji niesłusznym uniewinnieniem oskarżonego T. J. od popełnienia czynu z pkt I aktu oskarżenia przy przyjęciu, że czyn ten wyczerpuje znamiona czynu z art. 190 § 1 kk, a polegającego na kierowaniu w dniu 14.09.2012 roku w S. na posesji należącej do H. i W. małż. J., usytuowanej przy ul. (...) w S. pod adresem swego ojca D. J. groźby karalnej pozbawienia go życia, która to groźba wzbudziła w zagrożonym uzasadnioną obawę, że może zostać spełniona, podczas gdy całokształt zgromadzonego i ujawnionego na rozprawie materiału dowodowego w postaci zeznań świadków T. D., T. S., S. K., oraz okoliczności, w których groźba ta była kierowana, jak i istnienie uzasadnionej obawy jej spełnienia u pokrzywdzonego, który złożył w toku postępowania przygotowawczego wnioski o ściganie karne sprawcy kierowanej pod jego adresem groźby i wniosku swego nie cofnął do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej, oceniany we wzajemnym ze sobą powiązaniu i w zgodzie z zasadami logicznego rozumowania przemawiały za przypisaniem oskarżonemu popełnienia czynu z art. 190 § 1 kk, a tym samym nie uzasadniały wydania w tej części orzeczenia uniewinniającego T. J.;
- art. 399 § 1 kpk poprzez uznanie, że wobec oskarżonego T. J. brak jest możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu przestępnego zarzuconego w/wym. w pkt I aktu oskarżenia, a to z czynu określonego w art. 13 § 1 kk. w zw.

z art. 148 § 1 kk. w zw. z art. 64 § 2 kk. na czyn z art. 190 § 1 kk. w zw. z art. 64 § 1 kk, podczas gdy w sprawie niniejszej, zgodnie z treścią art. 399 § 1 kpk, wobec tożsamości zdarzenia historycznego opisanego w oskarżeniu, tożsamości pokrzywdzonego, niezmienności podmiotu czynu, zmiana kwalifikacji prawnej czynu zarzuconego T. J. w pkt. I a/o była jak najbardziej możliwa i dopuszczalna;

- art. 424 § 1, 2 kpk poprzez zaniechanie dokładnego wskazania w uzasadnieniu orzeczenia powodów, dla których Sąd uznał, że w ramach czynu zarzuconego T. J. w pkt I aktu oskarżenia nie można rozważyć odpowiedzialności w/wym. za groźby karalne kierowane przez T. J. pod adresem jego ojca D. J., zaniechanie wskazania przez Sąd, czy złożone przez D. J. w toku rozprawy w dniu 17.07.2013 roku oświadczenie o odmowie składania zeznań stanowiło wg. Sądu cofnięcie wniosku o ściganie karne za czyn z art. 190 par. 1 kk. T. J., czy też Sąd uznał, że czynu zarzuconego oskarżonemu T. J. w pkt I aktu oskarżenia nie można, zgodnie z treścią art. 399 § 1 kpk, zakwalifikować według innego przepisu prawnego, co w rezultacie uniemożliwiło weryfikację poprawności rozumowania przyjętego jako podstawę wyroku uniewinniającego oskarżonego T. J. co do czynu z pkt I aktu oskarżenia przy uznaniu, że czyn ten rozważyć należy jako wypełniający znamiona art. 190 § 1 kk.

W konkluzji, na podstawie art. 427 § 1 kpk i art. 437 § 1 i 2 kpk, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie odwoławczej Prokurator uznając orzeczenie za rażąco niesprawiedliwe zmodyfikował apelację Prokuratora Rejonowego w Suwałkach wywiedzioną w odniesieniu do T. J. i K. N. – poprzez dokonanie w trybie art. 440 kpk zmiany wyroku na ich korzyść, zarzucając wyrokowi:

1. obrazę art. 12 kk poprzez jego zastosowanie do czynu przypisanego T. J. w pkt II wyroku, albowiem obejmuje on jedno zachowanie oskarżonego skierowane w tym samym czasie wobec 2 osób, które należy oceniać jedynie w kategoriach art. 281 kk i nie stanowi czynu ciągłego,
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść poprzez uznanie, iż dopuszczając się przestępstwa przypisanego w pkt. III wyroku T. J. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia na szkodę K. D. portfela i telefonu komórkowego oraz zaboru tymczasowego dowodu osobistego i portfela na szkodę T. M., bowiem z zeznań pokrzywdzonych wynika, iż rzeczy te zostały im oddane przez oskarżonego i celem jego działania nie było przywłaszczenie telefonu K. D., lecz kwoty 50 zł, o czym świadczy fakt, iż oskarżony po zabraniu telefonu zażądał jego wykupienia za kwotę 50 zł i po przekazaniu mu tych pieniędzy telefon oddał,
3. obrazę art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk poprzez niezastosowanie tych przepisów w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego T. J. w pkt. III wyroku, bowiem zachowanie polegające na wzięciu telefonu od P. i żądanie wykupienia go za 100 złotych, których pokrzywdzony mu nie przekazał, lecz poinformował o zdarzeniu inne osoby wyczerpujące znamiona usiłowania wymuszenia rozbójniczego, a nie usiłowania rozboju kwalifikowanego,
4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść poprzez uznanie, iż K. N. dopuszczając się przypisanego mu w pkt. IV dokonał paserstwa w stosunku do mienia o wartości 250 zł, podczas gdy pokrzywdzony wycenił telefon na kwotę 200 zł.

Mając na uwadze powyższe wniósł o:

1. wyeliminowanie z opisu czynu II przypisanego T. J. sformułowań dotyczących czynu ciągłego, a z jego kwalifikacji prawnej i podstawy wymiaru kary – art. 12kk,
2. wyeliminowanie z opisu czynu przypisanego temu oskarżonemu w pkt. III wyroku zaboru na szkodę K. D. portfela i telefonu komórkowego oraz zaboru tymczasowego dowodu osobistego i portfela na szkodę T. M. i wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej czynu art. 275 kk,

3. przyjęcie w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego temu oskarżonemu w pkt. III wyroku art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk zamiast art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 2 kk i ostateczne uznanie, iż czyn jego wyczerpuje znamiona z art. 280 § 2 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk w zw. z art. 64 § 2 kk,

4. przyjęcie, iż wartość telefonu będącego przedmiotem paserstwa przypisanego K. N. wynosi 200 zł.

Obrońca oskarżonego T. J. na podstawie art. 427 § 2 kpk i art. 438 pkt 2-4 kpk wyrokowi temu zarzucił:

I. co do punktu II orzeczenia:

1. obrazę przepisów postępowania, mogącą mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie:

a) art. 7 kpk w zw. z art. 391 § 1 kpk w zw. z art. 389 § 2 kpk – polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów poprzez przekroczenie granic tejże oceny polegającej na wyprowadzeniu z materiału dowodowego wniosków z niego nie wynikających, a nadto sprzecznych z doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego rozumowania poprzez podzielenie relacji świadków – pokrzywdzonych: Ł. G. oraz P. M., którzy mieli interes prawny w składaniu na swoją korzyść zeznań, bez analizy ewolucji systematycznej zmiany ich treści w przedmiocie okoliczności przedmiotowego zdarzenia, jak również wskazując na powierzchowne i małodrobiazgowo baczenie Sądu na konieczność wyjaśnienia zachodzących sprzeczności w depozycjach składanych przez wyżej wymienionych świadków, co w konsekwencji skutkowało przyjęciem błędnie ustalonego stanu faktycznego sprawy;

b) art. 424 § 1 pkt 2 i § 2 kpk – poprzez zbyt lakoniczne wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku oraz mało szczegółowe opisanie okoliczności, które Sąd miał na względzie przy wymiarze kary;

- z daleko posuniętej ostrożności procesowej:

2. obrazę przepisów prawa materialnego, mogącą mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie art. 12 kk – poprzez jego niesłuszne zastosowanie w aspekcie uznania przez Sąd, iż w zachowaniu oskarżonego w trakcie całokształtu zdarzenia można było odnaleźć elementy krótkich odstępów czasu w stosunku do jednostkowych czynów dokonywanych wobec obu pokrzywdzonych, podczas gdy prawidłowa konstatacja ustaleń stanu faktycznego i jego subsumcja wobec wskazywanej normy winna wskazać, iż niezasadnym jest przypisanie oskarżonemu czynu ciągłego, lecz tylko jednego czynu zgodnie z treścią art. 11 § 1 kk;

3. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa jakiego dokonał oraz w relacji do celów jakie kara ta winna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznej oddziaływania;

II. co do punktu III orzeczenia:

1. obrazę przepisów postępowania, mogącą mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie:

a) art. 7 kpk w zw. z art. 391 § 1 kpk w zw. z art. 389 § 2 kpk – polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów poprzez przekroczenie granic tejże oceny polegającej na wyprowadzeniu z materiału dowodowego wniosków z niego nie wynikających, a nadto sprzecznych z doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego rozumowania poprzez podzielenie relacji świadków – wszystkich pokrzywdzonych, a także świadków składających zeznania na ich korzyść, którzy mieli interes prawny i osobisty w składaniu na swoją korzyść zeznań, bez analizy ewolucji systematycznej zmiany ich treści w przedmiocie okoliczności przedmiotowego zdarzenia, jak również wskazując na powierzchowne i małodrobiazgowo baczenie Sądu na konieczność wyjaśnienia zachodzących sprzeczności w depozycjach składanych przez wyżej wymienionych świadków, co w konsekwencji skutkowało przyjęciem błędnie ustalonego stanu faktycznego sprawy;

b) art. 424 § 1 pkt 2 i § 2 kpk – poprzez zbyt lakoniczne wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku oraz mało szczegółowe opisanie okoliczności, które Sąd miał na względzie przy wymiarze kary, jak również wskazując na sprzeczność

orzeczenia z powoływanego punktu III z treścią uzasadnienia odnoszącego się do okoliczności „zabrania dowodu osobistego” z portfela T. M.;

- z daleko posuniętej ostrożności procesowej:

2. obrazę przepisów prawa materialnego, mogącą mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie art. 275 § 1 kk – poprzez jego niesłuszne zastosowanie w aspekcie uznania przez Sąd, iż oskarżony w trakcie całokształtu obejmował swoim zamiarem kradzież dokumentu osobistego pokrzywdzonemu T. M.;

3. rażącą niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności w wymiarze 5 lat w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa jakiego dokonał oraz w relacji do celów jakie kara ta winna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania;

III. co do punktu IV orzeczenia:

1. obrazę przepisów postępowania, mogącą mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie:

a) art. 5 § 2 kpk – poprzez naruszenie podstawowych zasad procesowych określających regułę dowodzenia winy i jednoczesnej konieczności rozstrzygnięcia na korzyść oskarżonego nie dających się usunąć wątpliwości odnoszących się do kwestii ustalenia czy pokrzywdzony P. M. rzeczywiście posiadał uzasadnioną obawę spełnienia w stosunku do jego osoby przez oskarżonego gróźb pozbawienia życia lub uszkodzenia ciała,

b) art. 424 § 1 pkt 2 i § 2 kpk – poprzez zbyt lakoniczne wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku oraz mało szczegółowe opisanie okoliczności, które Sąd miał na względzie przy wymiarze kary;

2. mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę tego wyroku, a polegający na sprzeczności tych ustaleń z treścią nieprawidłowo ocenionego zebranego w sprawie materiału dowodowego – zeznań pokrzywdzonego P. M. wynikająca z finalnego uznania przyjęcia, iż oskarżony T. J. popełnił zarzucany mu akt oskarżenia czyn, podczas gdy zebrany materiał dowodowy i na jego podstawie prawidłowo ustalony stan faktyczny przeczą temu wnioskowi, co miało w konsekwencji ostateczny wpływ na treść wyroku w zaskarżonej części;

IV. co do punktu V orzeczenia rażącą niewspółmierność orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 5 lat w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa jakiego dokonał oraz w relacji do celów jakie kara ta winna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania a także w aspekcie możliwości zastosowania pełniejszej absorpcji wymiaru kar jednostkowych.

W konkluzji obrońca wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku co do punktu IV i uniewinnienie oskarżonego T. J. od stawianego mu zarzutu, lub też;
- uchylenie zaskarżonego wyroku co do punktu IV i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania;
- uchylenie zaskarżonego wyroku co do punktu II i III (a w konsekwencji również punktu VII i VIII) i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania;

ewentualnie z daleko posuniętej ostrożności procesowej:

- zamianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec skazanego kary pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 2 miesięcy;
- odstąpienie od obciążania oskarżonego kosztami procesu za instancję odwoławczą.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wywiedziona przez Prokuratora Rejonowego w Suwałkach nie zasługiwała na uwzględnienie, niezależnie od faktu, iż nie sposób odmówić racji wywodom skarżącego, w zakresie pierwszego z zarzucanych oskarżonemu T. J. czynów, co do jakości uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Natomiast apelacja obrońcy oskarżonego T. J. zasługiwała na uwzględnienie wyłącznie w zakresie w jakim obrońca zakwestionował zasadność przypisania oskarżonemu działania w warunkach art. 12 kk, w odniesieniu do czynu z pkt II części wstępnej i dyspozytywnej wyroku. W odniesieniu do oskarżonego T. J. zmiany wyroku w szerszym niż w/w zakresie nastąpiły z uwagi na to, że utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe w rozumieniu art. 440 kpk. Z takiej również przyczyny Sąd Apelacyjny zmienił orzeczenie wobec K. N.. Zmiany wyroku w tym trybie nastąpiły jednak niezależnie od stanowiska, które zajął prokurator na rozprawie odwoławczej, gdyż Sąd Apelacyjny przyjął wystąpienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej z innych przyczyn niż sygnalizowane przez oskarżyciela publicznego.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do apelacji prokuratora w zakresie dotyczącym uniewinnienia T. J. od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt I, stwierdzić należy, że brak możliwości przypisania oskarżonemu T. J. usiłowania zabójstwa D. J. jest, również dla oskarżyciela publicznego, oczywisty i nie wymaga jakiegokolwiek dalszego uzasadniania. Nie sposób zarazem podzielić stanowiska skarżącego, iż zachodziły podstawy do przypisania oskarżonemu, w ramach tego czynu, występku z art. 190 § 1 kk. Wprawdzie uzasadnienie zaskarżonego wyroku w omawianej kwestii mogłoby być zdecydowanie bardziej precyzyjne, niemniej jego analiza w kontekście treści rozstrzygnięcia, wskazuje, że przyczyną, dla której T. J. nie został skazany za w/w występki, nie było stwierdzenie przeszkody procesowej, o której mowa w art. 17 § 1 pkt 10 kpk. W wypadku bowiem uznania, że brak jest wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej, Sąd meriti, musiałby uprzednio w ramach zarzucanego oskarżonego czynu ustalić, iż polegał on na groźbach karalnych i byłby wówczas, zgodnie z art. 414 § 1 kpk, zobligowany do umorzenia postępowania wyrokiem, czego jednak nie uczynił, gdyż uniewinnił oskarżonego. Trzeba także podnieść, że Sąd Okręgowy nie uprzedził stron w trybie art. 399 § 1 kpk, o możliwości zmiany kwalifikacji czynu, pomimo, że prokurator wnosił o rozważenie takiej zmiany. W opisanych warunkach jasnym jest zatem, że Sąd Okręgowy uznał, że groźby karalne, nie mieszczą się w granicach wniesionego oskarżenia, którego to zapatrywania w warunkach niniejszej sprawy, wbrew oczekiwaniom skarżącego, nie sposób skutecznie zakwestionować, gdyż w rzeczonych realiach (nie tracąc z pola widzenia wypracowanych przez judykaturę i doktrynę kryteriów oceny) tożsamości czynu przeczy nie tylko rozbieżność obu zachowań, według rodzaju dobra chronionego prawnego (które samo w sobie nie ma wprawdzie znaczenia przesądzającego), ale i zupełna odmiennność czynności wykonawczych i brak choćby części wspólnych znamion w opisie czynu zarzucanego i tego, którego przypisania żąda oskarżyciel, choć bezsprzecznie winny mieć jakiś obszar wspólny. W czynie ocenionym prawnie jako usiłowanie zabójstwa nie da się zaś żadną miarą odnaleźć przedmiotowych, jak również podmiotowych, znamion występków groźby karalnej. Nie dochodzi do wyjścia przez sąd poza granice skargi oskarżyciela, jeśli w czynie przypisanym oskarżonemu w wyroku skazującym zamieszczono, choćby w innej formule jurydycznej, opis tej samej czynności wykonawczej, skierowanej do tego samego przedmiotu, a więc podstawowe elementy określające fakt główny, który uzasadniał wystąpienie z oskarżeniem, co nie miało miejsca w przedmiotowej sprawie. Zauważyć przy tym wypada, że oskarżyciel publiczny forsując tezę o konieczności skazania oskarżonego za występki z art. 190 § 1 kk jest niekonsekwentny i popada w wyraźną sprzeczność, do czego przyczynił się z pewnością fakt, że kwestia tożsamości czynu nie, ze swej istoty, zagadnieniem łatwym i – w danych warunkach faktycznych – łatwo uchwytnym. Należy przypomnieć, że prokurator zmieniając T. J. w dniu 14.03.2013r. zarzuty zastąpił zarzut popełnienia występków z art. 190 § 1 zarzutem popełnienia zbrodni z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk. Nie ujął przy tym w opisie i kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu elementów groźby, co było konieczne, w świetle treści przepisu art. 11 § 2 kk, gdyby rzeczywiście stał na stanowisku, iż w grę wchodzi działanie z tym samym zamiarem, które zgodnie z art. 11 § 1 kk stanowi jeden czyn. Należy zatem uznać, że przyjął wówczas, iż groźby stanowią odrębny czyn współukarany w stosunku do czynu głównego usiłowania zabójstwa, który w ramach uzasadnionej redukcji ocen prawnych powinien zostać w postawionych T. J. zarzutach pominięty (co nie znalazło jednak wyrazu w decyzjach procesowych kończących postępowanie przygotowawcze), od którego to stanowiska na rozprawie odstąpił, choć nie ujawniły się żadne okoliczności faktyczne, które uzasadniałyby rzeczoną zmianę.

Niezależnie od powyższego należy dostrzec, iż gdyby nawet hipotetycznie zachodziła prawna możliwość rozpatrywania w niniejszym postępowaniu kwestii odpowiedzialności oskarżonego za występki z art. 190 § 1 kk, to ujawnione okoliczności sprawy żadną miarą nie pozwalały na jednoznaczne ustalenie, że wypowiedane przez oskarżonego groźby rzeczywiście wzbudziły w D. J. uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, co jest warunkiem koniecznym dla bytu w/w przestępstwa. W sytuacji bowiem, gdy pokrzywdzony skorzystał z przysługującego mu prawa odmowy składania zeznań, brak jest wystarczających podstaw dowodowych do nie budzącego wątpliwości ustalenia, że groźby istotnie wywołały w psychice pokrzywdzonego stan, którego wystąpienia wymaga przepis art. 190 § 1 kk. Sam fakt, iż pokrzywdzony złożył zawiadomienie o przestępstwie, nie może bowiem, w procesie odtworzenia tak subiektywnych odczuć, jak wymagane przez znamiona przywołanego występkę, zastąpić zeznań pokrzywdzonego. Możliwości poznania rzeczywistych odczuć pokrzywdzonego nie dają też zeznania obcych dla oskarżonego świadków zdarzenia, którzy wypowiadają się w tej mierze rozbieżnie. Jednocześnie badając stronę podmiotową zachowania oskarżonego przekonującą jest ocena, że wypowiedane groźby były, przyjętym w danych uwarunkowaniach środowiskowych i osobniczych, sposobem wyładowania negatywnych emocji, nie zaś wyrazem działania w celu zastraszenia pokrzywdzonego.

W opisanym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do podzielenia zarzutów i wniosków apelacji prokuratora w zakresie rozstrzygnięcia o uniewinnieniu oskarżonego T. J. od popełnienia pierwszego z zarzucanych mu czynów.

Sąd Apelacyjny nie podzielił też stanowiska zawartego w apelacji prokuratora, jak również stanowiska oskarżyciela publicznego zaprezentowanego na rozprawie odwoławczej, w odniesieniu do rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności oskarżonego K. N. za zarzucany mu czyn. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, ujawnione okoliczności sprawy, wykluczają w ogóle możliwość przypisania K. N. nie tylko przestępstwa, ale i wykroczenia paserstwa, czego Sąd Okręgowy niezasadnie nie rozważył dokonując oceny prawnej zachowania oskarżonego. Zważyć bowiem trzeba, że K. N. przyjął telefon wyłącznie po to, aby zwrócić go pokrzywdzonemu (bezpośrednio albo za pośrednictwem funkcjonariuszy Policji). Okoliczność ta, wynika nie tylko z wyjaśnień K. N., iż T. J. dał mu telefon po to, aby oddał go pokrzywdzonemu, potem zaś zażądał, aby zaniósł go na Policję, które Sąd Okręgowy trafnie ocenił jako generalnie wiarygodne (k.114-116), ale również znajduje potwierdzenie w zeznaniach świadków: P. M., który zeznał, że T. J. powiedział mu, że K. N. przyniesie pokrzywdzonemu telefon następnego dnia do szkoły (k. 104-106), jak i funkcjonariusza Policji W. R., który stwierdził, że K. N. mówił, iż T. J. kazał mu oddać telefon Policji (k.259). Zachowanie K. N., ze swej istoty, było zatem pozbawione jakiegokolwiek ładunku społecznej szkodliwości a tym samym absolutnie nie godziło w dobra prawne będące przedmiotem ochrony w wypadku czynu paserstwa stypizowanego zarówno w Kodeksie karnym, jak i Kodeksie wykroczeń. Przeciwnie K. N. działał w interesie pokrzywdzonego, w celu restytucji jego praw naruszonych uprzednim działaniem oskarżonego T. J..

W tym stanie rzeczy zachowanie K. N. nie mogło podlegać jakiegokolwiek represji, niezależnie od wartości przedmiotu, który przyjął i dlatego też należało uniewinnić oskarżonego. Jedynie na marginesie należy zauważyć, że linia orzecznicza Sądu Najwyższego, jak i zapatrywania doktryny na tle poruszonego przez prokuratora zagadnienia prawnego – czy fakt pochodzenia rzeczy z innego czynu niż kradzież zwykła powoduje, iż w wypadku paserstwa jest ona zawsze przedmiotem przestępstwa nawet wówczas, jeśli jej wartość nie przekracza granicy wyznaczonej w art. 122 § 1 kw, nie są jednolite i trudno przyjąć, aby któreś z rozbieżnych stanowisk przeważało. W ocenie Sądu Apelacyjnego, wykładnia językowa i systemowa, prowadzą do wniosku, że gdyby ustawodawca chciał zawęzić czyn paserstwa w rozumieniu art. 122 kodeksu wykroczeń, w zakresie mienia pochodzącego z kradzieży, tylko do takiego, które było przedmiotem kradzieży zwykłej, dałby temu wyraz w art. 130 Kodeksu wykroczeń, jak to uczynił w innych wypadkach, które wymagały wyłączenia z uwagi na przedmiot czynu albo sposób działania sprawcy.

Analiza zaskarżonego wyroku i jego uzasadnienia w części, która była przedmiotem apelacji obrońcy oskarżonego T. J., przez pryzmat treści wywiedzionych środków odwoławczych, w kontekście całości ujawnionego materiału dowodowego, nie daje natomiast obiektywnych podstaw do uznania, aby kontrolowane orzeczenie w zakresie czynów przypisanych oskarżonemu T. J. dotknięte było podniesionymi przez obronę: obrazą przepisów postępowania, czy też

– poza zasygnalizowanymi na wstępie kwestią – błędem w ustaleniach faktycznych albo obrazą prawa materialnego, które mogły mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Wbrew twierdzeniom apelującej Sąd Okręgowy w prawidłowy sposób przeprowadził postępowanie dowodowe kierując się koniecznością wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, następnie zaś dokonał generalnie pełnej analizy całości zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego (zarówno dowodów korzystnych, jak i niekorzystnych dla oskarżonego), wskazując na jakich dowodach się oparł i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. Dokonana przez Sąd meriti ocena dowodów uwzględnia zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego, zaś uzasadnienie zaskarżonego wyroku jasno przedstawia rozumowanie Sądu meriti w przedmiotowym zakresie. Skarżąca nie wykazała w oparciu o konkretne okoliczności sprawy, aby dowody, które stały się podstawą orzeczenia, ze względu na cechy wewnętrzne lub relacje z innymi dowodami faktycznie nie zasługiwały na wiarę, zaś te, które Sąd meriti odrzucił były jednak wartościowe dla rozstrzygnięcia sprawy. Wywody skarżącej w przedmiotowym względzie mają zdecydowanie polemiczny charakter i nie mogły prowadzić do oczekiwanego przez skarżącą rezultatu. Jest to szczególnie widoczne – na tle rzeczywistej treści zeznań pokrzywdzonych w odniesieniu do obu omawianych czynów, jak i wyjaśnień K. N., co do drugiego z nich. Analiza ich wypowiedzi wskazuje w sposób niebudzący żadnych wątpliwości, że nie przedstawiają one treści zmyślonych lub zasugerowanych, lecz poczynione uprzednio spostrzeżenia. Różnice w ich wypowiedziach generalnie nie dotyczą okoliczności pierwszorzędnych dla oceny zachowania oskarżonego i nie mają takiego charakteru, jaki próbuje nadać im obrona. Wynikają wyłącznie z faktu, że zdarzenia miały dynamiczny przebieg, pokrzywdzeni i K. N. znajdowali się wówczas w stanie emocjonalnym, który nie ułatwiał im szczegółowego ich postrzegania, ponadto w wypadku zdarzenia z dnia 22 października, nie każdy z nich uczestniczył w tych samych jego fragmentach. Nie wynikają żadną miarą z instrumentalnego kłamstwa, co sugeruje skarżąca, i nie podważają wiarygodności w/w źródeł dowodowych.

W tym stanie rzeczy, wbrew stanowisku obrońcy oskarżonego, Sąd I instancji generalnie sprostał wymogom obowiązującej procedury karnej, których naruszenie zarzucono w środку odwoławczym a zaskarżone orzeczenie w omawianym aspekcie jest bezsprzecznie swobodne w rozumieniu art. 7 kpk, natomiast apelacja ma przymiot oczywście dowolnej, a przez to nieskutecznej z nim polemiki.

Wspomniane dowody dawały zatem pełne podstawy do przypisania oskarżonemu T. J. zarówno przestępstwa kradzieży rozbójniczej na szkodę P. M. i Ł. G., jak również kwalifikowanego rozbój na szkodę K. D., T. M. oraz M. P., w tym zaboru dowodu osobistego na szkodę T. M., choć nie wszystkie elementy inkryminowanych oskarżonemu czynów Sąd meriti ustalił i ocenił w prawidłowy sposób.

W zakresie czynu na szkodę P. M. i Ł. G. obrońca oskarżonego ma rację jedynie co do tego (co również trafnie wychwycił na rozprawie odwoławczej prokurator), że Sąd meriti niezasadnie ustalił, że oskarżony działał w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w rozumieniu art. 12 kk. W układzie okoliczności faktycznych omawianego działania oskarżonego jasnym jest bowiem, że niezależnie od liczby pokrzywdzonych i skutków stanowiło, wobec jedności miejsca, czasu i osób uczestniczących w zajściu oraz jedności zamiaru sprawcy, wyłącznie jeden czyn (przestępstwo) w rozumieniu art. 11 § 1 kk. Dlatego też Sąd Apelacyjny wyeliminował z opisu czynu przypisanego oskarżonemu T. J. w pkt II części dyspozytywnej wyroku sformułowanie „w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru”, a ponadto z kwalifikacji prawnej i podstawy wymiaru kary za ten czyn – art. 12 kk.

Natomiast w odniesieniu do drugiego z czynów nie powinno budzić jakichkolwiek wątpliwości, że w pierwszej fazie omawianego zdarzenia oskarżony używając przemocy oraz groźby jej użycia, jak również posługując się nożem zabrał na szkodę wszystkich trzech pokrzywdzonych telefony, jak również na szkodę K. D. portfel i pieniądze oraz na szkodę T. M. nie tylko portfel, ale również tymczasowy dowód osobisty. Oczywistym jest bowiem, że oskarżony po tym, kiedy wszedł w posiadanie wszystkich wyżej wskazanych rzeczy (oraz dokumentu) jednoznacznie postępował z nimi jak właściciel, co obejmował swoim zamiarem kierunkowym, które to okoliczności przesądzają ocenę, iż z momentem kiedy odebrał je pokrzywdzonym (wydali je oskarżonemu) dokonał skutecznie zaboru tych rzeczy (oraz dokumentu) w celu przywłaszczenia, niezależnie od tego co później z nimi uczynił. Fakt, że daną rzecz (dokument) następnie na

oczach pokrzywdzonego wyrzucił albo mu po pewnym czasie oddał (po sprawdzeniu zawartości lub uznaniu, że jest dla niego zbyt mało warta albo nieprzydatna), jest w opisanych warunkach prawnie nierелеwantny z punktu widzenia bytu przestępstwa rozboju, czy też kradzieży dokumentu i nie zwalnia oskarżonego od odpowiedzialności za te czyny. Zarazem, fakt, że oskarżony żądał od pokrzywdzonych za skradzione w opisanych wyżej warunkach rzeczy, pieniędzy nie lokuje całości jego działania w sferze penalizowanej normą zawartą w przepisie art. 282 kk (o co wnioskował na rozprawie prokurator), ani też nie może być oceniane jako usiłowanie dokonania kolejnego rozboju (co niezasadnie przyjął w zaskarżonym wyroku Sąd Okręgowy). Takie zachowanie oskarżonego ewidentnie bowiem stanowiło żądanie korzyści majątkowej za zwrot bezprawnie zabranej rzeczy, a zatem wyczerpywało wyłącznie znamiona odrębnego czynu z art. 286 § 2 kk. Przypisanie tego działania T. J., pomijając ewentualne kwestie procesowe związane z zakazem reformationis in peius (brak w tym względzie środka odwoławczego na niekorzyść oskarżonego) nie byłoby w ogóle właściwe, gdyż rzeczony zachowanie oskarżonego stanowiło ewidentnie współukarany czyn następczy do przestępstwa głównego, którym był rozbój z art. 280 § 2 kk. W wypadku zatem, gdyby Sąd I instancji, dokonał prawidłowej subsumpcji całości zachowania oskarżonego objętego trzecim ze stawianych mu zarzutów, powinien był w ramach uzasadnionej redukcji ocen prawnych pominąć w/w element w formule jurydycznej przypisania. Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny był zmuszony dokonać stosownej zmiany zaskarżonego wyroku w tej części, w ten sposób, że wyeliminował z jego opisu sformułowanie od wyrazów „a następnie stosując groźbę zamachu...” do wyrazów „... z uwagi na interwencję osób trzecich”, a ponadto z jego kwalifikacji prawnej i podstawy skazania art. 13 § 1 kk w zw. 280 § 2 kk. Zmiana ta nastąpiła niezależnie od treści apelacji obrońcy oskarżonego, której wywodów Sąd Apelacyjny nie podzielił, gdyż omawiane orzeczenie w przyjętym przez Sąd Okręgowy kształcie było w tym aspekcie rażąco niesprawiedliwe w rozumieniu art. 440 kpk.

Nie inny walor ma też zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonego T. J. za czwarty z zarzucanych mu czynów. Wystarczy bowiem skonfrontować opis czynu przypisanego oskarżonemu (jest on zresztą tożsamy z opisem czynu zarzucanego) z ujawnionymi okolicznościami sprawy, które zostały dość pobieżnie odtworzone przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu orzeczenia, aby stwierdzić, że T. J. przypisano zachowanie, które w rzeczywistości nie miało w ogóle miejsca. Treść zeznań P. M. w omawianej materii jest bowiem jednoznaczna. Wynika z nich, że T. J. dzwonił do P. M. w dniu 22 października 2012r. w związku ze zdarzeniem z tego właśnie dnia, w którym P. M. w ogóle nie uczestniczył i żądał odwołania zeznań przez osoby, które faktycznie w nim uczestniczyły, w szczególności, aby uczynił to M. P., którego to żądania P. M. nie przekazał (k. 105-106, 328-329, 363v, 452v, 623v). Jednocześnie z akt sprawy wynika, że P. M. został przesłuchany w charakterze świadka dopiero w dniu 24 października 2012 r. Tymczasem oskarżonemu przypisano, że używał groźb bezprawnych w celu wywarcia wpływu na P. M., aby odwołał złożone uprzednio zeznania w charakterze świadka, co ma się nijak do w/w okoliczności, jak również ustaleń wynikających z uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Mając powyższe na względzie oraz zważywszy zarazem na brak środka odwoławczego na niekorzyść oskarżonego, Sąd Apelacyjny był zmuszony uniewinnić oskarżonego, gdyż nie popełnił czynu, który został mu przypisany. W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny nie odnosił się do zarzutów podnoszonych w przedmiotowym zakresie przez obrońcę oskarżonego, gdyż byłoby to z oczywistych przyczyn bezprzedmiotowe.

Orzeczonych wobec oskarżonego kar jednostkowych za poszczególne z przypisanych przez Sąd Okręgowy w pkt II i III przestępstw, nie sposób uznać za nieuwzględniające zasad i dyrektyw wymiaru kary oraz okoliczności mających, w świetle przepisu art. 53 § 2 kk, wpływ na ten wymiar. W tym stanie rzeczy oraz w kontekście granic ustawowego zagrożenia za poszczególne typy przypisanych oskarżonemu czynów zabronionych, orzeczone kary nie mogą być w żaden sposób uznane za rażąco niewspółmiernie surowe w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk i brak jest jakichkolwiek podstaw do ich społecznie akceptowalnego, złagodzenia. Przypomnieć przy tym wypada, że zmiana wysokości orzeczonej kary może w postępowaniu odwoławczym nastąpić jedynie wówczas, gdy kara ta jest „rażąco niewspółmierna”, co wyraźnie zawężyło możliwość zmiany wyroku w oparciu o omawianą podstawę odwoławczą. Określenie „rażąca” należy bowiem odczytywać dosłownie i jednoznacznie jako cechę kary, która istotnie przez swą niewspółmierność razi. Tymczasem kary wymierzone oskarżonemu, nie odbiegają dalece od dolnych progów ustawowego zagrożenia, pomimo znacznego stopnia społecznej szkodliwości przypisanych mu zachowań. Także orzeczenie o środkach karnych nie budzi zastrzeżeń.

W związku z uniewinnieniem oskarżonego T. J. od popełnienia czynu przypisanego mu w pkt IV części dyspozytywnej wyroku, Sąd Apelacyjny był zmuszony uchylić orzeczenie o karze łącznej, i wobec utrzymania – co do zasady – w mocy skazania oskarżonego za pozostałe z przypisanych mu czynów, wymierzyć ją na nowo. Sąd Apelacyjny zastosował zasadę asperacji, gdyż związek podmiotowo-przedmiotowy zbiegających się przestępstw nie był aż tak ścisły, aby upodabniał je do jednego przestępstwa, jak w przypadku pomijalnego zbiegu przestępstw lub ciągu przestępstw, gdy nie potrzeba podwyższać progu represji karnej, wynikającego z najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych.

Z tych wszystkich względów, Sąd Apelacyjny zmienił wyrok we wskazanym wyżej zakresie, utrzymując zaskarżony wyrok w pozostałej części w mocy.

W zakresie uniewinnienia: oskarżonego T. J. od popełnienia czynu przypisanego mu w pkt. IV części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku oraz oskarżonego K. N. od popełnienia czynu przypisanego mu w pkt. VI części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, na podstawie art. 632 pkt 2 kpk, kosztami procesu obciążono Skarb Państwa.

Ponadto, sytuacja materialna oskarżonego T. J., w świetle art. 624 § 1 k.p.k., uzasadniała zwolnienie go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze. O wynagrodzeniu obrońców z urzędu orzeczono na podstawie § 14 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.

P.